

Előfizetési díjak:
egész évre 4 frt, fél évre 2 frt; községi jegyzőknél és tanítóknál egész évre 3 frt.
Magán hirdetések díja:
Háromszor hasábozott garmond sorért 5 kr; bélyegdíj minden beiktatásért 30 kr.
Hivatalos hirdetések díja:
Egyszeri közlésért tekintet nélkül a szöveg nagyságára, bélyegdíjjal, nyugtából együtt 3 frt.
Nyitól soronként 30 kr.
többszöri hirdetésnél kedvezmények nyújthatnak.

SZILÁGY-SOMLYÓ

TÁRSADALMI HETILAP.

Megjelenik minden csütörtökön.

A lap szellemi részét illető levelek a szerkesztőséghez, pénz küldemények és hirdetések a kiadónálhoz címezendők.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Bérmintelen levelek csak ismert kéztől fogadhatók el.

Mit kell tudni?

Az egyházpolitikai törvények két hetes érvényében többször tapasztaljuk, hogy a nagyközönség igen tájékozatlan az új törvényekkel szemben. Azért látjuk szükségesnek egy kissé szótartani mindazt, a mit az új törvényekről mindnyájunknak tudni jó és szükséges.

A szülőknek nyolc napon belül az anyakönyvvezetőknek bejelentendők. A bejelentés az apa végzi, vagy ha ez akadályozva van, akkor a születésznő, ha ez is akadályozva van, azok, a kik a születésnél jelen voltak. Végső esetben, a kinek házában a születés történt. Mindezeket sorrendben terheli a bejelentés kötelessége. A sorrendet tehát meg kell tartanunk. A bejelentés először történik. A bejelentőnek személyazonosságát vagy tanuval, vagy okmánnyal igazolnia kell, ha őt az anyakönyvvezető nem ismerné. Okmány a munka- s cselédkönyv, kinevezési okmány, iparigazolvány, anyakönyvi kivonat, iskolai bizonyítvány is. A bejelentőnek a következő kérdésekre szabatos feleletet kell adnia, így ezek felől precíz tájékozást kell elve szereznie: a gyermek törvényességét, nemét, utónevét, a vallást, az újszülött rangját, a születés pontos idejét. A törvénytelen gyermek születését anyja, vagy ha ez nem képes, ugyanazok, a kiket felsoroltunk, jelentik be. A talált csecsemők először az előjárásnál jelentendők be. A halva szülöttek is bejelentendők. Ha a születés szombatra esik, a bejelentés hétfőn teendő. A születésznő huszonnégy órán belül köteles lévén a születést bejelenteni, ha azt a szülők,

jelenlévők, vagy előbb felsoroltak egyike sem eszközli, hét napon belül, mindenki kellemetlen következményeknek teszi ki magát.

A házasságkötésnél még tájékozatlanabbak az emberek, mindekelőtt a különböző vallásuaknak azt a kérdést kell tisztába hozniok, milyen vallásban kívánják gyermekeiket nevelni. A házasság második aktusa a kihirdetés. Csak oly anyakönyvvezetőhöz lehet fordulni, a kit a belügyminiszter a házasságkötéssel is felruházott.

Ha a jegyesek három hónap óta laknak ugyanazon helyen, a kihirdetést itt kell teljesíteni, ellenkezőleg úgy a vőlegényt, mint a menyasszonyt rendes lakóhelyükön is kell hirdetni. Ha a vőlegény és menyasszony lakóhelyüket folyton változtatják, minden lakóhelyen, hol három hónapnál kevesebb ideig laktak, a kihirdetést eszközölniük kell. Azonkívül még illetőségi helyükön is. A házasságkötésnél aztán lehet válogatni, hogy vagy a leány, vagy a vőlegény tartózkodási helyén az erre feljogosított anyakönyvvezető előtt kötik meg a házasságot. A kihirdetést kérhetik a házasságkötés személyesen, vagy törvényes képviselőjük (szülő, gyám, gondnok.) Ha az esküvő idejét megállapította, három héten belül a kihirdetést kérhetik, mert a legsimább lefolyás mellett is ennyi időnek lennie kell. A kihirdetettek nevei 14 napon belül a hirdető táblára jönnek. Ha a vőlegény és menyasszony más helyeken tartózkodnak, a bejelentéssel jó lesz sietni.

A kihirdetésnél igazolni kell a személyazonosságot, ezenkívül tudnia kell az anyakönyvvezetőnek a háza-

sulandók családi és utónevét, szülei nevét, családi állapotukat (nőtlen, hajadon, özvegy, vagy elvált) állásukat (foglalkozás), korukat, vallásukat, születési és községi bizonyítvány s egyéb okmányok, pl. munkakönyv szolgáltatnak. Az anyakönyvvezető azonban elengedheti ez okmányokat, ha személyesen ismeri a feleket és viszonyait, kivételesen más körülmények is igazolandók. Kiskorúak gyámhatósági engedély mellett köthetnek házasságot. Minden kihirdetésről jegyzőkönyvet vesznek föl. A belügyminiszter kihirdetés alól dispencálhat; október 19-ig felmentéssel lehet csak házasságot kötni. Ugy a kihirdetés, mint a fölmentés egy évre terjedő érvényű bir, ha ezalatt az egybekelés meg nem történik, akkor a dolgot újból elöl kell kezdeni. Magát a házasságot kötheti az anyakönyvvezető mellett a főszolgabíró, polgármester, sőt a megyei alispán is. Rendszerint az illetékes anyakönyvvezető, a ki előtt a kihirdetés történt, kötheti a házasságot, de köthet bárki, a ki a házasságkötésre jogosítva van. Házasságkötésnél szükség van két tanura, a kik a polgári tisztviselő előtt a vőlegény és menyasszonnyal együtt megjelennek. Itt az egybekelőnek nyilatkozniok kell, hogy egymással házasságot kötnek. A többi aztán a polgári tisztviselő dolga. Ha ez maga az anyakönyvvezető, úgy a házasság megkötését azonnal befejezi, ha azonban más, jegyzőkönyvet vesz föl s azt ő jegyzés végett átteszi az anyakönyvvezetőhöz.

A házasság megkötése rendszerint az illető polgári tisztviselő hivatalos helyiségében megy végbe, fontos okból azonban más helyen is, pl. a há-

zasulandók lakásán szabad a polgári tisztviselőnek e cselekménynél közreműködni. A házasság, melynél az itt felsorolt előfeltételek bármelyike hiányzik, érvénytelen, semmis.

Valami.

A természettudósok tudják, hogyha a krokodilusnak elrabolják kölykét, az oly keservesen sir utána, mint egy kis gyermek. Ha a csörgő kigyót apró fiaival üldözik, mihelyt az anya látja, hogy lassabb, apró porontyai így nem menekedhetnek, lenyeli őket, mert nincs oly biztos hely számukra sehol a világon, mint az anyai kebelben. A roppant fényűzést üző római hölgyek így szoltak a Grachusok anyjához: „Hát neked nincsenek ékszered?” „De igen!” felelé és a szomszéd szobából bevezeté Cajust és Tiberiust, két kis fiát, „ezek az én ékszerem.”

Meséket mondani az állatokról, regélni a szülői szívről, nagyon hálálatos dolog; elkezdve a szűz anyától, ki bár tudatában nagy életcéljának, mégis, midőn átkarolá a keresztfitát, könyecbe bizonyára nem a köszönet, hanem a ki nem mondott szemrehányás fult bele s ha tőle függ, bizonyára kiragadta volna fiát az Isten kezéből is. Midőn Caligula üldözöbe vette a római nemességet, hogy a leggyalázatosabb halálra hurcolja, a római anya először saját mellébe dőfte a tört, így adva át kedves vérének: „Nesze, nem fáj.”

Vannak ugyan más példák is. Mikor Titus a kiéhezett Jeruzsálemet bevette, egy zsidó anyát találtak, ki éppen akkor főzte utolsó eledelét, kis leányát. Brutus hűségéből agyonkorbácsoltatta fiát. Mária Terézia legádázabb ellensége volt fiának, Józsefnek, mert nagyobb elméje volt, mint neki.

Hohó! Oly nagy feneket kerítetek egy szerű mondókámnak, mintha legalább is Magyarország elfoglalásáról volna a szó,

A „Szilágy-Somlyó” Tárcaja.

Ugy látom én...

Ugy látom én, mind hiába!
Szívem bármiként eped,
Messzetünő régi kedvem
Visszahozni nem lehet.

Azt a kedvet, melynek szárnya
Csak úgy röpkedett velem,
Csillagos ég alatt szállva
Délibábos réteken.

Mely ha néha elborult is,
Erősebben tört elé,
Haragra kelt a fájdalommal
S zord felhőit szétveré.

Megtanított álmodozni
Bus gerlice bánatán,
Forró vágygyal égni, törni
Tündérboldogság után.

Minden arcról, minden szemből
Csak hűséget mutatott,
Míg a kristályt érintette
Felejté a salakot.

S most, mint az ősz hervadt lombja
Halványan repül tova;
Én csak várom... egyre várom
Visszatér-e — vagy soha?

Gáspár István.

Az én ideálom és a rendezvous.

Irta: Senki.

(Folytatás.)

Ah, mint ámult el, a mint körültekintett. Ugy volt, a mint óhajtott. Zúgó vizesések morajló habja gyöngyözött alá sudár fenyők között a sziklafalakon a dus fűvel borított völgyek és sikok föl; kúráló hangja rezgett fel a völgyből és az a kedves lény, mely karjain ringatta, így szolt:

„Itt csillapítsd szomjuságodat és józan leszesz s karjaimból le nem bukolsóha.”

Az Altai fensikjén hajlott egy szikla alatt a mohos forrás föl a ifjú és hosszsan ivott a tiszta érből. Majd alá nézett a mélybe, hol a vizesés medencébe gyűjté habjait.

Karjaira emelé őt ismét a szűz és lassan alábocsátkozott vele a vízbe, melynek fenekén, örvény sodra zúgott. Csak egyik ujjával érinté az ifju kezét és mondá: „A vizek mélységei fölött járhat, ha kezéd ujjamat érinti. De vigyázz. Ne légy hűtelen soha — mert elvesztél reá nézve örökre. Jöjj tovább, kövess édes, mert — — — szeretlek.”

És az ifju tovább haladt szüze karjain fölfele lebegve. Szélid mosoly közt fejtegette, hogy csak mérsékelt, lassan emelkedő sebességgel viheti fölfele, ne kívánja a hirtelen emelkedést, mert nehézz legyőzni a föld voazó erejét, bajos

kikerülni az erdők, a hegyek ormait, a föld e kedves karjait, melyekkel szegény az égbe tör és kapaszkodik.

Azután andalító fenséggel repültek Kis-Ázsia, Hellas, Itália kéklő ege alatt a narancs és olajfa ligetek felett. Syracusae romjainál azonban hirtelen fordulattal Afrika keletének indultak vissza a Nilus forrásai föl.

„Meneküljünk!” Ott jó a numidok sötét országából gyászoló anyám: a vihar. Megöl villámaival téged, mert azt hiszi, te raboltál el tőle, pedig én szöktetek, mert szeretlek. Ah, rejtőzködjünk el, hogy utól ne érjen bennünket — mert megbüntet s karjaim közül a földre dob téged.”

Gyors mozdulattal suhantak a zúgó sötét felhők elől; a vihar rémes szempillantásokkal áttört a Herkules oszlopai közt a Gibraltár kapuján át a csillogó habok felett az Alpések hófedte csucsai felé.

Ott látott valami fehérét a nap fényében, azt hitte, hogy az leánya: a vilámostság.

Pedig a hűtelen ott ringatta az ifjut az Abessini magas hegyek között és ígérgette, ha megújultán kél ki a Nilus zuhatagja közül, elviszi az oasison át a pálmaligetekbe, avagy Ceylon gyöngyöt termő szigetvilágába. Csak türelem.

„Itt az árnyas fügefák berkében pihejen meg karom kissé — mert semmi sem elpusztíthatatlan — e földön” mond a szűz s a hófehér karok ujjai, a szabadon lengő, lebegő kerekék, lassudó mozgásban összecsukódtak és ott terült el a

pázsiton aludva a világ csodás szépségű szüze: a kormányozható léghajó.

Gyönyörködve szemlélte az ifju az ő ideálját — melyet oly régóta keresett s oly sokára végre megtalált. Pedig mily egyszerű és mégis mily nagyszerű. Mily okos, mily szelid, mikor itt fekszik és alszik, mily fenséges és hatalmas, mikor fölébred és — — — szeret, ölelve téged.

II.

Nem tudom, sikerül-e leírnom őt, az ideált, a milyennek láttam és álmodtam lelkem mistikus világában, de azért hozzáfogok, lehet hogy sikerül másokkal is megismertetnem őt — az ideált.

Két főalkatrészből állott a repülő szűz légi gép. Két szivaralaku aluminium hengerből, melyeket párhuzamosan egymás fölfele fektetve, két kézkar tartott össze vízszintes irányban a levegőben.

A felső henger hydrogégázzal volt megtöltve, mely az alsó hengert liliputi gépezetével a magasba emelte és a gép 3000 m. magasságban uszott a legrendesebb körülmények között. Ez volt az ő, közép és ujkor híres találmanya Ikarustól kezdve napjainkig. Silberschein, Krebs híres léghajós és társaik boldogító öröme, mely annyi merész földi lény életébe került, mert azt kormányozni nem lehetett. Azelőtt rendesen selyemből készült, de mivel ez igen gyakran explosio folytán tönkrement, a hydrogégén vékony, de erős és könnyű aluminium érchenger falai közzé zárta a tudomány bajnoka. A két kézkar volt a magasságban járás

pedig, tessék elhinni, itt nem lesznek semmiféle idegfejesítő gyilkosságok. A gyermekekről beszéltek egy kicsikét.

A 14 éves Virginia az iskolából ment haza, elrabolták a nyílt piacon s midőn atyja a szerencsétlen gyermeket a fórumon leszúrta, a megrontók ellen egész Róma fellázadt s ledőlt maga a királyi trónus is.

Nem olyan kevés ám egy gyermek, mint gondolnók, egy kis fiu vagy leány megér legalább is öt öreget. Kell is ezt bizonyítani! A minő a gyermek, olyan az országok jövője.

Nem beszéltek kannibálokról, de a szülői szeretet megható példáiról sem. Helyben vagyunk, nézzünk néhány példát.

A szülők behozták az iskolákba gyermekeiket, aztán re bene gesta haza mentek. Elhelyezték. Punctum.

Egy család elfogadott 3 tanuló. Lakosztójuk volt a konyha, ennek levegőjében kellett tölteniök éjszakáikat, télen itt kellett tanulniok, láttam közülök kétőt folytonosan köhögve, arcuk fehérlött, mint a lilium, mellök zihált, mintha akadózó lélekzettel szerelmet vallanának a halálnak. Kérem, ezeket nem a jeruzsálemi asszony főzte meg.

Láttam egy fiut, kinek a fejét a háziasszony folyton a csipővással verte, mert hát ő szigorú, igaz, hogy a fiu jó lett a butaságig, de nem is lett belőle semmi.

Egy lakásban egy fiut találtam, ki mindig maga volt otthon, a háziak munkájukra jártak ki. Ez a fiu remekül megtanult lopni, utoljára a tanítóját is meglopta.

Kérem, ezekért nem lázadt fel, nem Róma, egy szív sem.

Egy fiut ismertem, kinek az apja szigorú, spártai nevelést akart, legyen kitarító, türelmes, bírja ki a hideget, mint ő; ott is halt a szegény fiu jégbarlangban, mely hideg volt, mint az apja szíve.

Kérem, itt nem volt Brutus, ezt a fiut nem az apai hűség, hanem a tüdőgyulladás ölte meg.

Téli időben, mikor a tanulás ideje van, soha nem láttam világosságot egy háznál. Bemegyek. A fiuk ott ülnek a konyhában a főző vacsora mellett, csak a kipattogó szikrák adtak némi félhomályt.

Itt nem volt szokás a tanuláshoz világosságot adni.

Kérem, ezeknek a fiuknak elméjét nem apjuk, vagy anyjuk, de ellenségek sem irigyelte.

Egy fiucska ott üldögélt egész délutánokon a kapu előtt, a család vigyázó volt, nehogy valami szerencsétlenség történjék, míg ők távol vannak, hát egyszerűen kizárták. El is ül az a fiu most is mindenütt, csak otthon nem.

Aludni készültek a fiuk. Az ágyak megvetve. Feltűnt egy az ágy alján kihuzott fiók, melyben, úgy látszik, két hely van.

Hát itt ki alszik?

N. fiu a nővérével. 11—12 évesek csak, tehát aludhatnak együtt.

És Virginiaért tört ragadott a pogány Róma!

Csak úgy tudtam bemenni egy udvarba, hogy a sárból a háziasszony szivessége huzott ki.

Hol vannak a fiuk?

Mindig mondom nekik: tanuljanak... tanuljanak...

Igen, látom, még sincsenek itthon soha.

Hát a csörgő kigyó nem tudja jobb helyre tenni gyermekeit?

Hullt a hó. A szél úgy fujt, mintha korbácsolná az embert.

Az asszony krumplit süített, egyik asztalnál munkások kártyáztak, a másiknál négy fiu, különös, de úgy van... tanult. Egy kis mécs áll az asztal közepén, felhasalnak a szegények, a középre tolva könyveiket, mert különben nem látnának. A bizonyítványban jó jegyeket kaptak, mikor átvasták, könyveiket a szemök. Talán az örömtől? Nem, mert fájt a szemük.

Kopogtattam.

Nincsenek itthon a fiuk, szól az előzékeny házinő.

Kérem, a disznóól nagyon füstöl.

A fiuk mögötte cigarettáztak.

Egy apa cigarettákat ajándékozott 12 éves fiának, mert nem bukott meg.

Londonba két hottentottát vittek a tudósok, bejárták velök az utcákat, s mikor haza mentek, azt kérdezték tőlük: Hát mit láttatok?

A földön összekuporodva feleltek: csak füst, füst, füst.

Az ilyen gyermekek előtt is csak füst minden.

Napoleon mondása: „Ha sikert akarsz, ne légy felettebb igaz.”

Nem akartam senkit sérteni, csak a gyermekeket akartam szülőik és helyeteseik pártfogásába ajánlani.

Nem mindig hibás a szülő, vagy helyettese, de legalább törekedjék arra, mit én is életelvemül vallok: „Ne vesszen el egy is, a kit reám bízta.”

Köln Gyula.

Ingatlan birtok változások.

A sz.-somlyói kir. járásbírósa területén. Sára Lajos örökölte Sára Ferenc lomperti birtokát; Drágos Nyikulás özv. Drágos Onucné s társai o.-keceli birtokát; Hajdu Ferenc Hajdu András kémeri birtokát; Ignát Mihályné megvette Ignát Vaszalika ballaházi birtokát 120 frtért; Kis János és neje Zsámbok Mihály és neje nagyszerzadi birtokát 1580 frtért; Rác András és neje Tóth Péter és neje kémeri 1 beltelekét 200 frtért; Kozma István özv. Kozma Andrásné krasznai birtokát 1000 frtért ifj. Balla J. Miklós id. Balla J. Miklós és neje kémeri birtokát 600 frtért; Kincses Péterné ifj. Fekete András bagosi 1 szántóját 100 frtért; Oláh András és neje Varga Jánosné n.-falui 1 beltelekét 200 frtért; Antal Antal Szabó Simon és Gligor hosszumezői 2 szántóját 100 frtért; Löw E. Frigyes és Heller Jónás Lakatos János krasznai 4 szántóját 1425 frtért; Nagy András s neje és Nagy József s neje megv. Gergely G. András s neje kémeri 1 erdőjét 200 frtért; Dobosi Mihály Szoboszlai Pálné kémeri 1 szántóját 150 frtért.

alá a magasból a világító tornyok párkányzatán elhelyezett kikötő horgokhoz, onnan lejjebb a földre és a tulvillái üdvösségtől boldogan mosolygó közönség elhagyta az alsó henger szalonját és a meleg csillagos éjben némán, de üdvözülten tért lakásaiba. Ez volt az a híres gép, melyeket századok hordoztak méhében, de a mely csak most született meg azért, hogy a háboru rémeitől megváltsa a világot. Igen, ő itt van, nézzétek itt fekszik az én ideálom... a kormányozható lég-hajó...

Ismeritek őt, lelkem álmainak tündérét?

Ismeritek az ideált? A kormányozható lég-hajó ő, a legújabb kor legnevezetesebb vívmánya, a leghasznosabb találmány, mely megmentette a sülyedő, a veszni indult XIX-ik század becületét.

Hogy nevezetes, ki merné tagadni?

Hogy hasznos, meglássa mindenki, a ki megfigyeli, mi mindenfelé lesz jó ez az új születésű csodabogár.

Nézzük sorba előnyeit, lássuk őt, mint detektívet.

III.

Forró júliusi nap küldi a földre buzatenger kalászáit érlelő sugarait. Az alföld végétlen rónán már hallik az arató nép méla dala, a pacsirták dicsőítő trilláival elvegyülten; itt, a Szilágyság sűrű lombu erdőiben és dus legelőkkel megáldott völgyeiben, melyek fölött lebeg a modern kor légjáró gépe, „epedőn” szól a pásztori sip.

Epen a Magura felé tart az aluminia Szűz a nagyváradi szőlők közt emelkedő állomás tornyának horog kikö-

Különlélek.

— **Kérelem.** Lapunk olvasóit tisztelettel felkérjük, hogy előfizetési határlékaikat kiegyenlíteni sziveskedjenek.

— **Megyei tisztújítás.** A f. évi december 19-re kitűzött vármegyei tisztújításra vonatkozólag Dr. Balázs Endre, Bölöni Sándor, Bydeskuty György, Dobay Antal, Fodor Elek, Friedmann Samu, Fröhlich Albin, Kethely István, Kovács Miklós, Kovács István, Lázár Géza, Lengyel István, Lőrinczy György, Péchy István, Péchy Mihály, Récsy Lajos, Sántha Dezső, Swaiczer Aladár és Tamkó Bertalan megyebizottsági tagok aláírásával előleges értekezlet megtartása céljából felhívás lett a bizottsági tagokhoz szétküldve. Az értekezlet Zilahon, a „Tigris” szálloda nagytermében 1895. évi október hó 20-án d. e. 10 órakor fog megtartatni.

— **A szilágysomlyói nőegylet,** folyó évi október hó 20-án d. u. 3 órakor a városház tanástermében közgyűlést tart, melynek tárgyai: 1) Lemondás folytán megüresült egyetemi elnöknői állás választás utján betöltése 2) Pénztárnok, ellenőr és titkár választása. 3) A lemondott választmányi tagok helyei, választás utján betöltése. 4) Ludítványok.

— **Hymen.** Filip Lázár sz.-somlyói kereskedő segéd a napokban jegyezte el Fischer Jozsefnt, Fischer Gábor leányát Kecskemétről. Ugyancsak közelebbről jegyet váltottak: Klein Ábrahám szabómester Auspic Bertával és Madár Ferencz csizmadia Nagy Emmával.

— **Régi vitás ügy** nyert közelebbről megoldást Szilágysármegye alispánjának intézkedése által a Magura erdősegre nézve. Ebben érdekelték voltak egyfelől Badaacsony, Somlyó-Csehi és Somlyó-Ujak, másfelől Szilágysomlyó város. A vita és villongás tárgyat az erdőtisztizetés rendezése képezte, mely miatt a nevezett erdősegről zár alá volt vetve. A vármegyei alispán ez ügyet úgy oldotta meg, hogy a teher egyik felét a városra, de másik felét az említett községekre róta s ezen intézkedés által a város méltányos érdekei meg lettek óva. Valóban ideje volt már, hogy a sok elkésredést előidéző érdekellentét elsimittassék.

— **Halálozás.** Medgyes Ferencné sz. Beke Laura megyénk szülöttje és ismert író nő f. hó 13-án Budapesten elhunyt.

— **Ellenőrzési szemle** volt f. hó 14. és 15-én városunkban és a szilágysomlyói főszolgabírósa területén tartózkodó közös hadsergebelt tartalékos és póttartalékos állomány legénység fölött a cs. és k. 51. sz. gyalogezred kiküldött bizottsága részéről. A honvédséghez tartozó tartalékos és póttartalékos legénység részére f. hó 17. és 18-án fog az ellenőrzési szemle megtartatni.

— **A mint hírlík,** városunkban itt-ott a kanyaró kezd mutatkozni a gyermekek között. Csak fenntartással közöljük e hírt, adja isten, hogy kacsá legyen.

— **A szilágysomlyói óvoda** felügyelő bizottsága f. hó 13-án délelőtt gyűlést tartott, melyen elnök Gencsy Sándor, jegyző Gáspár Istvánt választotta meg. A miniszteri utasítás értelmében a bizottság kiegészítésére fölkérni határozta Bölöni Sándorné, Szénássy Miklósné, Bartha Endrené, Láng Józsefné, Erdődy Lászlóné, Brüll Károlyné, Lukátsffy Ödönné, ifj. Schönstein Istvánné, dr. Lang Jakabné és Kiss Józsefné urnöket, kik a bizottság jegyzőjével sorban fogják az intézetet látogatni és az óvoda vezetésére felügyelni.

— **Szarvas Gábor** meghalt. A magyar irodalmat és nyelvtudományt súlyos veszteség érte. Egyik legerélyesebb munkása, egyik leghivatottabb művelője Szarvas Gábor, a m. tud. akadémia rendes tagja, f. hó 13-án reggel meghalt.

— **Milleniumi kiállítás.** Az élő állatkialitások egy részének bejelentési határideje és pedig: az első (használati) kiállítás 1896. évi febr. hó 15-éig, a második (tenyésztő) lók kiállítás 1896. évi június hó 1-éig, a hizott szarvasmarha- és juh, valamint a tenyésztő kiállítás f. hó december hó 31-éig, végre a tenyésztő- és hizott sertés, valamint a tenyésztő szarvasmarha és bivaly kiállítás 1896. évi április hó 1-éig meghosszabbított.

— **Örültén a halálba.** Mezei Jolán, férj. Gábor Mihályné zoványi cigány nő régóta idült elmebajban szenvedett. F. hó 14. én a hajnali órákban a Berettyó partján csavarogván, a falusi alsó malomnál véletlenül a vízbe bukott és oda veszett. Hulláját csak reggel 6 és 7 óra között találták meg a vízért menő lányok s így értesült róla a hatóság is.

— **Játék esélyekkel és esélyek nélkül.** A közelmúlt némely eseményei — a játék démonjának újabb áldozatai — birhatták rá a pénzügyminisztert, hogy a kis lottó újabb megszorító intézkedések alá fogja. Pénzügyi kormányzatunkban csakugyan megérlelődött a kis lottó gazdasági és társadalmi káros voltának felismerése. Az emberi természetből kiirihatalan, ott gyökeredzik a szerencse provokálásának szenvedélye: ki merész börspekulációkba bocsátkozik, ki lovakra fogad, ki meg a rutletten teszi próbára végzetét. Mindezeknél veszedelmesebb a kis lottó, a mely betéteinek kicsinyisével s huzásainak gyakoriságával a vak játékszenvedélyt táplálja. Ehhez járul még a nyeresé esélyeinek teljes hiánya. A nyeresé valószínűsége 1/100. Öt szám huzásánál a nyereső csupán egy eset, a lottópénztárra ellenben 17 eset kedvező. Nyeresé esetén a lottópénztár a tét kilencven-szeresét tartoznék fizetni és mégis egyszerű extrátónál csak 14-szerest, megjelölt hívásnál csak 57-szerest fizet. Nagy összegek a lottón egyáltalán nem nyerhetők; s erre vezethető vissza, hogy a kis lottó évenként átlag 2 millió forintnyi tiszta jövedelmet mutat fel. E meggyőző érvek elől a kormány sem zárkózhatott el s így a lottó terén megragadta a kis lottó eltörlésének dícséretes kedvezményezését. Emlékeztünk Lukács pénzügyminiszter egy gyűjtő hatású parlamenti beszédére, a melyben a kis lottó fokozottan való eltörlését helyezte kilátásba. A fentebb jelzett rendszabály nem az első ezen a téren.

fejthesse a talányt, elhatározta az alászállást. — Nesztelenül kezdett alásülyedni a légtűndér; zajtalan némasággal esett a „Messzélátó” zöld moha ágyára a horgony s kikötött... Alfréd, hogy föl-emelje s magával elvigye a Mariska itt feldelt zsebkendőjét.

Ki volt az a Mariska?

Mariska? Ah, ez a modern kor leányainak egy kiváló példánya, a nagyváradi garnizon becéje és bolondítója, az oláh ezred tisztikarának eszményi szépségű jogos tulajdona, akit az ezred dobosa talált Solpherino mellett egy olasz falu szélén árván — elhagyottan az 1900-iki nagy hadjárat alkalmával, amikor is a hengegő taliánt tanította a magyar: „stellungban szalutérozni” fegyvertelenül.

A dobos ur verte az „Alarm” ütemeit a kifeszített kutyabőrre, mikor a francia kartács nagy sístergéssel oda csapott a verők elpiszkolt centrumára és a dob ágyulövéshez hasonló pukkanással tátongó üreggé vált.

„Dumne Zeu” kiáltott a római dobos ur, hármass keresztet vetett és bátorságtól duzadtan a földre ült... reszketve.

A dobos huzó pony gyávabb volt és hátra se tekintve, a riadalom közepette futni kezdett. Juon se vette tréfára a dolgot és mikor látta, hogy meg van a lába, a dob után iramodott, mert hát jaj annak, aki fegyvert nélkül venne részt abban a bizonyos concentrirungban.

(Folyt. köv.)

Az első lépést a kormány az osztály-sorsjárték behozatalával kezdte meg, a mely a jártékoskedélyt észszerűbb és realisabb irányokba is tereli. Az osztály-sorsjárték nagy előnye a kis lutri felett kézzel foghatóak. Mekkora különbség van egy sorsjegy és egy riskontó között! S aztán, kivált a magyar osztály-sorsjárték olyan nyerő esélyeket nyújt, a melyekkel a kis lutri esélyei össze sem hasonlíthatók. A kis lutrinál a vak véletlen, minden esély és minden észszerűség nélkül, — itt ellenben a bizonyosság, hogy nyernie kell minden harmadik sorjegynök. A kis lutrinál a kockázattal semmi arányban nem álló kis nyeresemények, holott az osztály-sorsjártéknál 5,600,000 korona fizetnek minden levonás nélkül a közönségnek. A pénzügyminiszter politikája társadalmi, erkölcsi és nemzetgazdasági szempontból teljesen helyeslendő, mert az államférfi, a ki Magyarországon a kis lutrit eltörli, sohasem muló érdemeket szerez az ország föllendülése körül.

— **Vetőmagvak.** (Mauthner Ödön tudósítása). Vörös löhere A múlt héten észlelt és tudósításunkban is felemlített visszamenő, irányzat foyton tart és úgy a termelők, mint az export cégek némileg feltűnő várakozó állása oly helyzetet teremtett, mely egyelőre élelnebb üzletre nem enged következtetni. Külföldről néhány kereskedő járt itt nálunk az utóbbi időben, némileg tájékozás, némileg vásárlás céljából, de az utóbbi szándékukat még eddig nem valószínűzták meg, mert oly minőségek, melyek kiviteli célra keresnek, az idei bő termés dacára eddig még nem kerültek piacra. Lucerna külföldről igen szép minőségben leszajánlva, de a jelenlegi üzlettelenséggel arányba nem álló inkább magas követelések folytán, forgalom nem fejlődhetett. Jegyzések nyersáruért 100 kilonként Budapesten; Vörös löhere 35—50 frt, Lucerna 40—46 frt.

— **Hogy Ungvary László** ceglédi gyümölcsfaiskolája manapság már milyen érdeklődés, illetve kíváncsiság tárgya: igazolja azon körülmény, hogy nap-nap után nemcsak magánosok, de testületek is igen nagy számban keresik fel a nagyszabású telepet. Többek közt a napokban a „Kecskeméti-vidéki Gazdasági Egyesület” egy tekintélyes küldöttsége Horváth Döme nyugalmazott kuriai tanácselnök vezetésével, nemkülönben a budapesti „felsőbb szőlő birtokosai tanfolyam” szépszámu halgatói keresték fel Angyal és Győri tanárok vezetésével. Mondani sem kell, hogy a telepen levő nemes és vadon csemeték száma millió, a pedans rend, s különösen olcsó anyagok nagytömege annyira megnyerte tetszésüket, miszerint önként megígérték, hogy a telepet ezennel nemcsak gyakran felkeresik, hanem legnagyobb erkölcsi támogatásban is fogják részesíteni. Tényleg a kecskeméti nagy megrendelések tették.

— **Apróságok.** Takarékos férj. Kedves feleség — szólítja meg egy három hónapos férj nejét, a ki épen konyhaszámadásait írja, — légy őszinte; ha nem tudsz kijönni a havi kospénzzel, lébe-korba elmegyek inkább vacsorálni a kocsimába.

△ Nem oly nehéz. Igazán nehéz eltalálni, mit kíván a közönség, — panaszozza a színigazgató.

— Én nem találtam oly nehéznek, — veti közbe a pénztáros. Kilenc esetben tíz közül a pénztár kívánja vissza.

△ Alkalmasság időpont. Segítség! — kiáltja a fiú lélekszakadva a sarki rendőr felé, az utcánkban borzasztó verekedés van. — Kik verekednek? — kérdi a rendőr. — Apám meg egy más férfi. — Mióta tart a dolog? — Oh, már egy fél óra óta. — És miért nem hívott már előbb segítségül? — Mert apám volt felül az iméntig.

— **Henneberg-selyem** csakis akkor valódi, ha közvetlen gyárból rendelik — fekete, fehér, és színeseket 35 krtól 14 frt 65 krig méterenként — sima, csikos, kockázott, mintázottakat, damasztot s. a. t. (mint egy 240 különböző minőség és 2000 mintázatban) s. a. t. postabér és vámenntesen a házhoz szállítva és mintákat postafordultával küld: HENNEBERG G. (cs. k. udvari szállító) selyemgyára Zürichben. Svájcha címzett levelekre 10 kros, és levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven irt megrendelések pontosan elintéztetnek.

Irodalom.

— **Beöthy Zsolt**-ról terjedelmesebb monographia jelent meg Dr. Körösy László fővárosi író Korrajzok című nagybecsű irodalmi vállalatának 15. 16. és 17-ik füzetében. Beöthy Zsolt irodalmunk egyik legelőkelőbb alakja s így a művelt olvasó örömmel fogja lapozgatni a vaskos kötet fejezeit. — Megrendelhető kilencven kraj-

cárért. — A Korrajzokban eddig megjelentek: XIII. Leó. Ferencz József. Kossuth Lajos, Jókai Mór. Vasary Kolos. Vadnay Károly és Beöthy Zsolt. Az előfizetők fele áron kapják a szép kiállítású köteteket és pedig harmincz számot kilenc frt helyett öt frtért. Ajánljuk a derék hazafias és tudományos vállalatot olvasóink szíves rokonszenvébe. Megrendelhető Budapesten, Andrássy-ut 25. a Korrajzok kiadóhivatalában.

— A szezon előtt. A Mikszáth Kálmán és a szerkesztő Herczeg F. regényeinek befejezésével három új regényt közzöl az „Uj Idők” még e szezon lefolyása alatt Jókaitól, Bródy Sándortól, Rákosi Viktortól. Mikszáth Kálmán humoros aktualis cikkeket ír az Uj Idők csaknem minden számába. Olvasóink kérdéseit legkiválóbb szakemberek intézik el, ki-ki azt, a mi rá tartozik a szakmájába vág. Magára a lapra vonatkozó és a társadalmi kérdéseket illető leveleket azonban ezutánra is a szerkesztő, Herczeg Ferencz intézi el. A karácsonyi és újévi szám műmellékleteire már előre is felhívjuk az olvasó figyelmét. Ezek egyike egy nagy színyomat lesz, mely Linck Lajos A Gyurkovics-lányok című genreje után készült Párisban. A színyomatot természetesen minden olvasónk ingyen kapja meg, bár bolti ára annyi lesz, mint az Uj Idők egész évi előfizetési díja. Az előfizetési árak maradtak a régiek. Évnegyedre 2 frt, félévre 4 frt, egész évre 8 frt. Az új szám képei igen szépek. Az előfizetést legelőszírebb postautalványon beküldeni, mutatvány-számot ingyen küld az Uj Idők kiadóhivatala Budapest, Andrássy-ut 10.

— „Röptében a nagyvilág körül”. Valóságos gyönyörrel vettük kezünkbe e népszerű diszmű most beküldött tizenötödik füzetét, mely ép oly változatos és élethű képek sorozata, mint az első. Santa Luciat, Nápollynak e regényes részét mutatja be az első fénykép, míg a következő Itáliá derült ege alól egyszerre a zord Moszkvába vezet és a Petrovszky palota nagyszerű pompájában gyönyörködhetünk. Most a versaillesi harakterem egyik remek festménye a ivólii ütközet, majd Sevilla látkepe következik, azután tarka sorban a kalkutai kormányzósági palota, Nasick, India egyik legszentebb városa, a Clive street Calcuttában, egy nilusi kéjcsónak, a kairói citadella, Jesói férfiak fényképe, Japánból, a római kapitolium, Achmed szultán mecsetje Konstantinápolyban, La Guayra Venezuelában, Guanajuato Mexikóban, a Buckingham palota trónterme Londonban és a Pennsylvania Avenue Washingtonban. Valóban ily kevés pénzért ily sokat és ily remek kivitelűt még sohasem nyújtottak a közönségnek s így nem csoda, hogy már a magyar kiadásból is 15.000 teljes példány, tehát majd negyed milliófüzet elfogyott. Ez a füzet is mint a többi, vidékre küldve 35 krért rendelhető meg az Egyetértés kiadóhivatalában Budapesten, mely előfizetéseket is elfogad az egész műre 16 füzetre 5 frt 60 krral; 8 füzetre 2 frt 80 krral; 4 füzetre 1 frt 40 krral.

A szilágysági vonal menetrendje.

— Érvényes 1895. május 1-től. —
Sarmaságtól—Sz.-Somlyóig.

Állomások	3816	3812	3814	3818
	számu vonat			
Sarmaság indul	600	909	438	755
Somlyó-Ujlak	626	935	504	821
Sz. Somlyó érkezik	645	953	523	840

Sz.-Somlyótól—Sarmaságig.

Állomások	3815	3811	3813	3817
	számu vonat			
Sz.-Somlyó indul	441	755	320	630
Somlyó-Ujlak	500	814	339	649
Sarmaság érkezik	524	839	403	713

Nagy-Károlytól—Zilahig.

Állomások	3712	3714
	számu vonat	
Nagy-Károly indul	530	415
Mező-Terem	600	443
Érhatvan	615	458
Tasnád-Szántó	637	521
Tasnád	701	543
Szakácsi	719	601
Ákos	750	633
Alsó-Szopor	814	700
Derzsida	835	723
Sarmaság	849	738
Ökörítő	915	807
Sz.-Balla	933	828
Haraklány	950	848
Cigányi	1005	904
Zilah érkezik	1017	918

Zilahról—Nagy-Károlyig.

Állomások	3713	3711
	számu vonat	
Zilah indul	420	301
Cigányi	432	313
Haraklány	447	327
Sz.-Balla	504	343
Ökörítő	520	359
Sarmaság	534	413
Derzsida	603	442
Alsó-Szopor	626	504
Ákos	655	533
Szakácsi	723	559
Tasnád	742	619
Tasnád-Szántó	806	643
Érhatvan	821	658
Mezőterem	837	714
Nagy-Károly érkezik	906	743

Az aláhuzott idő éjjeli idő 6-tól 6-ig reggel.

Szerkesztői üzenet.

Siróki Imre tanító urnak Miskolc. Ez évről még egy forinttal van hátralékban. G. D. M. urnak. Érkézés. Mai számunkra későn érkezett, a jövő számra tettük el. Szíves köszönet.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓTULAJDONOS:

BÖLÖNI SÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

Kwizda-féle köszvényfolyadék.

Évek óta kipróbált, fájdalomcsillapító házi szer, köszvény, csusz és idegbajok ellen. Egész palackkal 1 frt o. é., fél palackkal 90 krajczár.

Főletét:

kerül. gyógyszerár Korneuburgban.

Kapható minden gyógyszerárban. Tessék a védjegyre ügyelni a vételnél határozottan kifejezni:

**Kwizda-féle
köszvényfolyadék.**

A kőbányái

KIRÁLYSÖRFOZÓ

részvénytársaság

tisztelettel értesíti a n. é. közönséget, hogy **sör** gyártmányainak elárúsítását megkezdte és azokat:

Ászok, Király, Márciusi, Korona és Bajorsör

3—6

elnevezéssel **hordókban és palackokban** hozza forgalomba.

➡ Kivánatra árjegyzék ingyen és bérmentve. ➡

HIRDETMÉNY!

Köztudomásra adjuk, hogy az államilag engedélyezett

Magyar osztálysorsjáték

első huzása 1895. évi október 16-ikától 19-ikéig fog Budapesten királyi közjegyző jelenlétében és a magyar kir. kormány ellenőrzése mellett nyilvánosan megtartatni.

Ezen első huzáson az egész sorsjáték 31,499 nyereménye közül, melyeknek összege

➡ 5 MILLIÓ 600.000 KORONA ➡

➡ 10.000 nyeremény fog kihuzatni ➡

egy millió 268,000 korona

összegben. A második osztály huzása december 6-ikától 14-ikéig fog megtartatni.

Az első huzásra szóló osztálysorsjegyek, valamint mindkét huzásra érvényes teljes sorsjegyek még mindig kaphatók a külön táblákkal vagy plakátokkal megjelölt helyeken az eredeti árak mellett.

Oly sorsjegyekért, melyeket az első huzás után vásárolnak, az első osztály díját szintén meg kell fizetni.

Budapest, 1895. augusztus hóban.
Andrássy-ut 5. szám.

Magyar Osztálysorsjáték Igazgatóság.

Minden harmadik
sorsjegy nyer.

➡ Első huzás már 1895. október 16—19-ig. ➡

Az államilag engedélyezett

Minden harmadik
sorsjegy nyer.

MAGYAR OSZTÁLYSORSJÁTÉK

I. osztályu nyeremények.

➡ Huzás 1895. október 16—19-ig. ➡

	nyeremény	á	korona	=	korona
1	nyeremény	á	80000	=	80000
1	"	"	60000	=	60000
1	"	"	40000	=	40000
1	"	"	30000	=	30000
1	"	"	20000	=	20000
1	"	"	15000	=	15000
1	"	"	10000	=	10000
2	"	"	8000	=	16000
8	"	"	4000	=	32000
10	"	"	2000	=	20000
13	"	"	1000	=	13000
100	"	"	400	=	40000
860	"	"	200	=	172000
9000	"	"	80	=	720000
10000	nyeremény	összesen			1268000

31,499 pénznyeremény

5 MILLIÓ

*** 600,000 KORONA ***

összértékben.

Legnagyobb nyeremény a legkedvezőbb esetben:

EGY MILLIÓ
KORONA.

II. osztályu nyeremények.

➡ Huzás 1895. december 6—14-ig. ➡

	1 jutalom	korona	=	korona
1	1	400000	=	400000
1	1	200000	=	200000
1	1	100000	=	100000
1	1	50000	=	50000
2	á	20000	=	40000
2	"	15000	=	30000
4	"	10000	=	40000
10	"	8000	=	80000
27	"	6000	=	162000
100	"	2000	=	200000
200	"	1000	=	200000
1150	"	200	=	230000
20000	"	100	=	2000000
21499	nyeremény és jutalom			4332000

E 49 nyeremény közül az utoljára kihuzott kapja a 600000 korona díjat.

Eredeti sorsjegyek az I. osztály részére:

Egy egész egy fél= $\frac{5}{10}$ egy tized egy huszad
40 20 4 2 korona.

Ajánl és utánvétellel szétküld

HEINTZE KÁROLY

➡ fő-elárusító Budapest, Szervita-tér 3. szám. ➡

Minden harmadik
sorsjegy nyer.

Vidéki megrendelők kéretnek postadíjért 10 fillért, ajánlott levelekért 30 fillért és a sorsolási tudósításért 20 fillért küldeni.

➡ ➡ Sürgöny-cím: LOTTOHEINTZE Budapest. ➡ ➡

3—3

Minden harmadik
sorsjegy nyer.